

פרק א': פרשנות

1. מטרה

מטרתו של חוק זה לקבוע כי מבטחים העוסקים בביטוח רכב מנועי יפעלו, בתום תקופת המעבר, בתנאי תחרות מבוקרת, לקבוע תנאים להרשאה למבטחים כאמור, בתקופת המעבר, וכן לקבוע הסדר ראוי ליישום חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, והוראות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

2. הגדרות

בחוק זה -

"אבנר" - איגוד לביטוח נפגעי רכב בערבון מוגבל;
"הפול" - המאגר הישראלי לביטוח רכב שלייד איגוד חברות הביטוח בישראל, המנהל את הביטוח המשותף למשתמשים ברכב מנועי, שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטחים בישראל;
"ההסכמים" - ההסכמים שבין אבנר לבין כל מבטח ובין כל אחד מהם לבין הפול, כפי שהיו ערב תחילתו של חוק ביטוח רכב חובה (הוראת שעה), התשנ"ז-1996;
"הפקודה" - פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970;
"הרשות", "מבטח" - כמשמעותם בפקודה.

פרק ב': ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת והסדרים לתקופת מעבר

3. תנאים בהרשאה בשנת 1997

בתקופה שמיום כ"ז בתמוז התשנ"ז (1 באוגוסט 1997) עד יום ב' בטבת התשנ"ח (31 בדצמבר 1997) יראו הרשאה, לפי סעיף 7 לפקודה, כמותנית גם בכך שמבטח, שקיבל את ההרשאה ופועל מכוחה, הוא צד להסכמים.

4. תנאים בהרשאה בשנים 1998 עד 2002 והוראות החל בשנת 2003

(תיקונים: התש"ס, התשס"א)

(א) בתקופה שמיום ג' בטבת התשנ"ח (1 בינואר 1998) עד יום כ"ב בטבת התש"ס (31 בדצמבר 1999) יחולו הוראות סעיף 3, ואולם -

(1) כל מבטח, לרבות הפול, ישא באחריות על פי הפוליסה שתוצא בתקופה האמורה, בשיעור נוסף של 20 נקודות אחוז על השיעור שבו נשא ערב תחילתה של התקופה האמורה במסגרת חלוקת האחריות בינו לבין אבנר על פי ההסכמים;

(2) שיעור חלוקת האחריות כאמור בפסקה (1) יחול, לענין כל מבטח בנפרד, גם במסגרת חלוקת האחריות בין אבנר ובין הפול.

(א) בתקופה שמיום כ"ג בטבת התש"ס (1 בינואר 2000) עד יום ה' בטבת התשס"א (31 בדצמבר 2000), יחולו הוראות סעיף 3 ואולם -

(1) כל מבטח, לרבות הפול, יישא באחריות על פי הפוליסה שתוצא בתקופה האמורה, בשיעור של 60

אחוזים, במסגרת חלוקת האחריות בינו לבין אבנר על פי ההסכמים;
(2) שיעור חלוקת האחריות כאמור בפסקה (1) יחול, לענין כל מבטח בנפרד, גם במסגרת חלוקת האחריות בין אבנר ובין הפול;

(2א) בתקופה שמיום ו' בטבת התשס"א (1 בינואר 2001) עד יום ט"ז בטבת התשס"ב (31 בדצמבר 2001), יחולו הוראות סעיף קטן (א1), ואולם שיעור האחריות של כל מבטח, לרבות הפול, כאמור בפסקה (1) של אותו סעיף קטן יהיה 70 אחוזים.
(3א) בתקופה שמיום י"ז בטבת התשס"ב (1 בינואר 2002) עד יום כ"ו בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002), יחולו הוראות סעיף קטן (א1), ואולם שיעור האחריות של כל מבטח, לרבות הפול, כאמור בפסקה (1) של אותו סעיף קטן יהיה 80 אחוזים.
(ב) על פוליסה שתוצא החל ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) לא יחולו ההסכמים שבין אבנר לבין כל מבטח ושבין אבנר לפול.

5. הוראות בענין ביטוח משותף ומבטח מוביל

על אף האמור בכל דין, הוראות ההסכמים בענינים הבאים, יחולו כלפי כל אדם, לכל דבר וענין -
(1) מעמדו של כל מבטח והפול כמבטח מוביל, בביטוח משותף עם אבנר;
(2) חלוקת האחריות בביטוח המשותף.

6. הפקעת הרשאה

הרשות רשאית להפקיע הרשאה בהתאם לקבוע בסעיף 7(ב) לפקודה, גם כאשר חדל מבטח למלא אחר התנאים שבסעיפים 3 ו-4 החלים עליו.

7. שינוי בהסכמים

כל שינוי בהסכמים טעון אישור הרשות.

8. הקדמת מועדים

(תיקון התש"ס)

שר האוצר, לפי הצעת הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי בצו לקבוע כי אחריות כל מבטח תעלה על השיעור הקבוע בסעיף 4 ובלבד ששיעור חלוקת האחריות יהיה אחיד לכל המבטחים, וכן להקדים בצו מועד הקבוע בחוק זה.

9.

(בוטל).

10. תיקון חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים - מס' 13

בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, סעיף 17 - בטל.

פרק ג': הוראות לענין אבנר

10א. הגדרות

(תיקון התשס"א)

בפרק זה -

"הועדה" - כמשמעותה בסעיף 14, ואם לא הוקמה ועדה כאמור - ועדת הכספים של הכנסת;

"מסמכי יסוד" - תזכיר ותקנון כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט-1999;

"קרנית" - הקרן שהוקמה לפי סעיף 10 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (להלן - חוק

הפיצויים);

"תביעות" - כמשמעותן בסעיף 10ה(א).

10ב. ניהול אבנר ופעילותו

(תיקון התשס"א)

(א) אבנר יפעל וינהל בהתאם להוראות פרק זה לשם קידום מטרת החוק, לשם עמידה בכל התחייבויותיו כדן, תוך שמירה על נכסיו, ובמטרה שנכסים אלה ישמשו אך ורק לכיסוי חביותיו וניהולו השוטף של אבנר בכפוף לסעיפים 10ה(ב) ו-10ה(ג), ולשם מעבר סדיר ותקין של אבנר לניהולו של המנהל המיוחד כאמור בסעיף 10ד.

(ב) החל ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) לא יעסוק אבנר, במישרין או בעקיפין, בכל עיסוק שאינו קשור ליישוב תביעות.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף 11א לפקודה, יעביר אבנר כל מידע שברשותו למאגר המידע שהוקם מכוח הסעיף האמור, וזאת על פי דרישת הרשות, בהתאם להוראותיה ובלא תמורה.

10ג. חשב מלווה

(תיקון התשס"א)

(א) הרשות רשאית למנות לאבנר חשב מלווה (להלן - החשב המלווה) שיפקח על מערך ההכנסות וההוצאות של אבנר מכל מקור שהוא, לפי הוראות שיקבל מהרשות; אבנר יישא בהוצאות העסקת החשב המלווה.

(ב) החל במועד מינויו של החשב המלווה לא יתחייב אבנר בכל דרך שהיא בהתחייבות כספית העולה על סך של 40,000 שקלים חדשים בלא אישור מראש של החשב המלווה; לענין זה, "התחייבות כספית" - למעט תשלום ליישוב תביעות.

(ג) כל נושא תפקיד ניהולי באבנר חייב לספק לחשב המלווה כל מידע ומסמך הדרושים לו לצורך מילוי תפקידו.

(ד) החשב המלווה רשאי לדרוש דיון בדירקטוריון בענינים שימצא לנכון ולהשתתף בדיוני הדירקטוריון וועדותיו כמשקיף.

10ד. מנהל מיוחד

(תיקון התשס"א)

(א) החל ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) תמנה הרשות לאבנר, באישור שר האוצר, מנהל מיוחד; שלושה חודשים לאחר מינוי המנהל המיוחד תופסק העסקתו של החשב המלווה.

(ב) למנהל המיוחד יהיו כל הסמכויות הנתונות בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981 (להלן - חוק הפיקוח), למנהל מורשה כמשמעותו בפרק ז' לחוק האמור, והוראות כל דין ההלות לענין מנהל מורשה יחולו, בשינויים המחויבים, לענין המנהל המיוחד.

10ה. נכסי אבנר וחובותיו

(תיקון התשס"א)

(א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 4(ב), ימשיכו ההסכמים לחול ולחייב את הצדדים להם, לגבי תביעות לפי פוליסות שהוצאו לפני המועד האמור באותו סעיף והוראות סעיף 5 יחולו גם לענין תביעות אלה.

(ב) על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות סעיף קטן (ג) כל עודף בנכסי אבנר או יתרת החביות שלו מכל סוג שהוא, יועברו לקרנית; הועברה יתרת החביות כאמור יחולו הוראות סעיף קטן (א) לגבי קרנית כאילו היתה אבנר.

(ג) העברת נכסים והתחייבות כאמור בסעיף קטן (ב) תהיה במועד שיקבע שר האוצר לפי המלצת הרשות ובלבד שנתקיים

אחד מאלה:

(1) התחייבויות אבנר עולות על נכסיו;

(2) קיים חשש כי קשיים בניהולו ובתפקודו של אבנר עלולים לפגוע בהשגת מטרת חוק זה;

(3) היקף הפעילות של אבנר אינו מצדיק עוד את המשך קיומו.

(ד) (1) בוצעה העברה של נכסי אבנר ושל כל יתרת חבויותיו לקרנית, יפרסם שר האוצר הודעה ברשומות ובשני עיתונים יומיים כי בוצעה העברה כאמור וכי אבנר עומד להתחסל בתוך תקופה שלא תפחת מ-30 ימים;

(2) לא הוגשה בקשה למנוע את חיסולו של אבנר בתקופה האמורה בפסקה (1) יאשר שר האוצר כי לאבנר אין עוד נכסים וחבויות וכי יש לחסלו; ניתן אישור כאמור ימחק רשם החברות את אבנר מרשמיו ואבנר יחוסל,

לכל דבר וענין בלא צו פירוק, זאת על אף האמור בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983 (להלן - פקודת החברות); דין חיסול אבנר כדין מחיקת חברה לפי פקודת החברות;

(3) חוסל אבנר לפי הוראות סעיף קטן זה, בטלים ההרשאה ורישיון המבטח שלו שניתנו לו לפי הפקודה וחוק הפיקוח.

(ה) ² שר האוצר, באישור הועדה, רשאי לקבוע סכום בשקלים חדשים שיעביר אבנר לקרנית, מעת לעת, ובלבד שיתקיימו התנאים האלה:

(1) על פי הדוחות הכספיים של אבנר, קיים הון עצמי בשיעור של לפחות 6 אחוזים מהתביעות התלויות שלו; לענין זה, "תביעות תלויות" - כהגדרתן לפי סעיף 46 לחוק הפיקוח;

(2) כל הסכומים שיועברו לפי סעיף זה לקרנית, ישמשו להפחתת השיעור או הסכום שנקבע לפי סעיף 15 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

(ו) (1) בעלי המניות באבנר לא יפעילו את זכויותיהם מכוח המניות אלא בהתאם להוראות הקבועות במסמכי היסוד שלו, אשר אושרו על ידי הרשות;

(2) על אף הוראות סעיף 58 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, הסמכות למינוי רואה החשבון המבקר של אבנר כאמור בסעיף 57(3) לאותו חוק תהיה בידי הדירקטוריון, וכן ייקבע באישור

הרשות, בתקנון של אבנר, כי סמכויות אחרות הנתונות לאסיפה הכללית, כולן או מקצתן, יוקנו לדירקטוריון;

(3) אבנר לא יגיש תביעה כלפי מי שהוא בעל מניה באבנר ביום ו' בטבת התשס"א (1 בינואר 2001) בקשר עם עצם היותו בעל מניה.

10. מסמכי יסוד ואי-תחולה

(תיקון התשס"א)

(א) אין בכוחם של מסמכי היסוד של אבנר, כדי לגרוע מהוראות חוק זה.

(ב) הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לא יחולו על אבנר.

(ג) הוראות לפי סעיף 35 לחוק הפיקוח לא יחולו על אבנר.

פרק ד': הוראות שונות

11. תיקון פקודת ביטוח רכב מנועי - מס' 10

בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל"ל-1970 -

(1) בסעיף 7, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

(ג) הרשאה לפי סעיף זה יראו אותה כמותנית גם בכך שמבטח, שקיבל את ההרשאה ופועל מכוחה, יפעל

גם בהתאם להסדר לביטוח כל משתמש ברכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח,

כפי שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, והכל בתנאים ועל פי תעריפים שייקבעו לפי

סעיף זה.

(ד) המנגנון לקביעת תעריפי הביטוח למשתמש ברכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח במסגרת הפול כמשמעותו בחוק ביטוח רכב מנועי (הוראת שעה), התשנ"ז-1996, או במסגרת הסדר לפי הוראות סעיף קטן (ג), ייקבע בידי שר האוצר, בהתבסס על מידע לגבי הסיכונים בענף ביטוח רכב מנועי, ובהתאם לכללים שיקבע באישור ועדת הכספים של הכנסת;
(2) אחרי סעיף 11 לפקודה יבוא:

11.א. מאגר מידע

(א) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ושר התחבורה, רשאי לקבוע הוראות בדבר הקמה וניהול של מאגר מידע אשר ישמש להערכת עלות הסיכונים בענף ביטוח רכב מנועי; מידע לפי סעיף זה יימסר גם לרשות, לפי דרישתה.
(ב) תקנות לפי סעיף זה יכללו, בין השאר, הוראות בדבר -
(1) חובת מבטח למסור מידע למאגר המידע, ובלבד שמידע זה לא יכלול פרטים מזהים על המבוטחים או מידע בדבר דתם, לאומם או מוצאם;
(2) פרטי המידע שימסור מבטח למבטח, לצורך מילוי חובת המבטח על פי סעיף זה.

12. שמירת דינים

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות הרשות לפי כל דין.

13. ביצוע ותקנות

(א) שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא יתקין תקנות לביצועו באישור ועדת הכספים של הכנסת.
(ב) תקנות לפי סעיף 11א לפקודה, כנוסחו בסעיף 11(2) לחוק זה, יותקנו בתוך שנה מיום תחילתו.

14. דיווח

(תיקונים: התש"ס, התשס"א)

שר האוצר ידווח במהלך תקופת המעבר, מדי שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה, לוועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט וועדת הכספים של הכנסת, על ההיערכות לביצוע הוראות חוק זה לרבות לענין -
(1) הקמת מאגר המידע לפי סעיף 11א לפקודה וניהולו;
(2) המשתנים המשפיעים, על פי נתוני המאגר, על הסיכונים בענף;
(3) היערכות חברות הביטוח לקראת פעילות בתנאי תחרות מבוקרת.
לענין זה, "תקופת מעבר" - התקופה המסתיימת במועד הקבוע בסעיף 4(ב).

14.א. קביעת משתנים

(תיקון התשס"א)

הרשות באישור הוועדה כהגדרתה בסעיף 10א, תקבע את המשתנים כאמור בסעיף 14(2), שעל פיהם ייקבע תעריף הביטוח.

15. הוראת מעבר

פוליסה שהוצאה על ידי מבטח לפני תחילתו של חוק זה, שתיכנס לתוקפה בתקופה שמיום כ"ז בתמוז התשנ"ז (1 באוגוסט 1997) עד יום כ"ט באלול התשנ"ז (1 באוקטובר 1997), ואשר נאמר בה כי המבטח ישא במלוא האחריות, יחולו עליה

[תיקונים: התש"ס, התשס"א, התשס"א (מס' 2)]

תחילתו של חוק זה ביום כ"ז בתמוז התשנ"ז (1 באוגוסט 1997); ואולם תחילתם של סעיפים 10, 10ב(ג) ו-11(1) לחוק זה, ביום ז' בניסן התשס"א (31 במרס 2001) או במועד מוקדם יותר שנקבע לפי סעיף 8.

בנימין

נתניהו

יעקב

נאמן

ראש

הממשלה

שר

האוצר

עזר ויצמן

דן תיכון

נשיא

המדינה

יושב

ראש

הכנסת

[1]. [ס"ח 1633](#), התשנ"ז (31.7.1997), עמ' 205.

תיקונים: [ס"ח 1722](#), התש"ס (4.1.2000), עמ' 58;

[ס"ח 1770](#), התשס"א (28.12.2000), עמ' 108 (ת"ט בס"ח 1808, התשס"א, עמ' 570);

ס"ח 1786, התשס"א (4.4.2001), עמ' 228 [התשס"א (מס' 2)].

[2.] עפ"י תקנות שפורסמו בק"ת 6252, התשס"ג, עמ' 872, כל עוד מתקיימים התנאים שבסעיף קטן זה, יעביר אבנר לקרנית
מדי חודש, עד היום העשירי בו, סכום קבוע של 13 מיליון ש"ח, וזאת החל מיום 1 בנובמבר 2003.

//